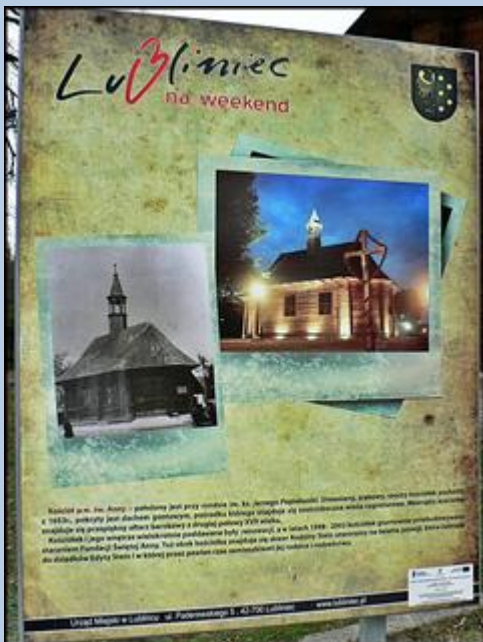

Lubliniec

Woj. Śląskie

Kościół pw. św. Anny wraz z otoczeniem ([opis kościoła](#))

Lubliniec - u

"Dziadek umarł, po parotydniowej chorobie w wieku 83 lat. Dom i sklep po nim przejął jego najmłodszy syn i dwie niezamężne córki, prowadząc go według zamysłu ojca. Dom pozostał zawsze centrum dla tej szeroko rozgałęzionej i rozsypanej rodziny."

Lubliniec - ukochane miasto Edyt

"W 1818 roku Janina Czarna, córka Edyty Siedły, była jego żoną. Jej rodzina przejęła jego majątek w Lubliniecu i prowadziła go według zamysłu ojca. Dom pozostał zawsze centrum dla tej szeroko rozgałęzionej i rozsypanej rodziny."

"Jest to dom rodzinny, w którym mieszkali przodkowie, zanim w latach 1818-19 przenieśli się do Lublina. Został on przebudowany przez Edytę Siedłą w 1818 roku."

Wyjazd tramwajowy

W 1818 r. Janina Czarna, córka Edyty Siedły, była jego żoną. Jej rodzina przejęła jego majątek w Lubliniecu i prowadziła go według zamysłu ojca. Dom pozostał zawsze centrum dla tej szeroko rozgałęzionej i rozsypanej rodziny.

W 1818 roku Janina Czarna, córka Edyty Siedły, była jego żoną. Jej rodzina przejęła jego majątek w Lubliniecu i prowadziła go według zamysłu ojca. Dom pozostał zawsze centrum dla tej szeroko rozgałęzionej i rozsypanej rodziny.

Famulo wzniesił z miankami w Lubliniecu, gdzie przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku.

W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku.

Augustus Siedla

Sigfried Siedla

Edmund Czarnecki

Adelina Czarnecka

Edyta Siedla

Edyta Siedla

"Maga się zapamiętała matka, kiedy miała 8 lat. (...) Wynosiła ona za sobą majątek 23 lat. Ojciec pracował wówczas w przedsiębiorstwie ogrodnictwa Siedla w Lubliniecu. Właścicielką firmy była matka i matka Janina Siedla z domu Czarna. (...) W chwili, gdy rodzina przeniosła się do Lublina, była już wdową. Matka miała wówczas jedenaście lat, a ojciec czternaście lat. (...) Z matką przyszedł na świat najmłodszy syn, który mieszkał w Lubliniecu. Matka miała wówczas 18 lat, a ojciec 23 lata. (...) W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku."

"Matka była z pochodzenia z rodziny Siedla i mieszkała w Lubliniecu. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku. W 1818 roku w Lubliniecu przeżywał w 1818 roku."

Rynek miejski

W 1856 r. Salomon Courant, dziadek Edyty Stein kupił posesję położoną przy Zaułku Ślusarzy 85 (obecnie ul. E. Stein 2), na której rok później został wybudowany dom. W dzieciństwie Edyta chętnie spędzała wakacje w domu dziadków w Lublińcu. Te dni Święta bardzo ciepło wspomina w swojej biografii.

Na piętrze znajdowało się obszerne mieszkanie, składające się z pięciu pokoiów i kuchni. Na parterze zlokalizowane były sklepy zarządzane przez rodzinę Courantów, w dni targowe pozwalano dzieciom – również małej Edycie – pomagać w sklepie.

Ulubionym zajęciem dzieci były wieczorne rozmowy toczące się na sklepowych schodach. Piwnice domu zajmowały składy towarów, natomiast na poddaszu znajdowało się dwupokojowe mieszkanie, kuchnia i suszarnia. Posesja obejmowała również podwórko, ogród warzywny i sad. Były to dla dzieci wymarzone miejsca do zabawy.

W roku 1897, po śmierci ojca, Siegmund Courant sprzedał nieruchomość młodszemu bratu Alfredowi z prawem dożywotniego mieszkania dla dwóch niezamężnych siostr: Fryderyki i Clary.

„W wieczór sobotni zabierano nas czasem do synagogi.”

Pierwsze wzmianki o mieszkających w Lublińcu żydach pochodzą z II połowy XVIII wieku. Początek wieku XIX przyniósł rozwój lublinieckiej gminy żydowskiej. W 1840 roku nasze miasto liczyło 1760 mieszkańców będących chrześcijanami i 354 mieszkańców wyznania mojżeszowego. Dwadzieścia lat później było już 2400 chrześcijan i 441 żydów.

W latach dwudziestych XIX wieku zasobna gmina żydowska zdecydowała się na budowę własnej synagogi. W 1821 r. gmina weszła w posiadanie działki o powierzchni 540 m². Wkrótce stanęła tu synagoga, domek z mieszkaniem dla rabina i łaźnią oraz rytualna rzeźnia.

W 1830 roku kantorem w synagodze i jednocześnie rzeźnikiem został Józef Burchard, pradiadek Edyty Stein, który wraz z rodziną sprowadził się do Lublińca z Wrocławia.

Lubliniecką synagogę spalili przejmujący władzę w mieście hitlerowcy w niedzielne popołudnie 3 września 1939 r., w zaledwie trzecim dniu wojny.

Augusta Stein

Siegfried Stein

Salomon Courant

Adelajda Courant

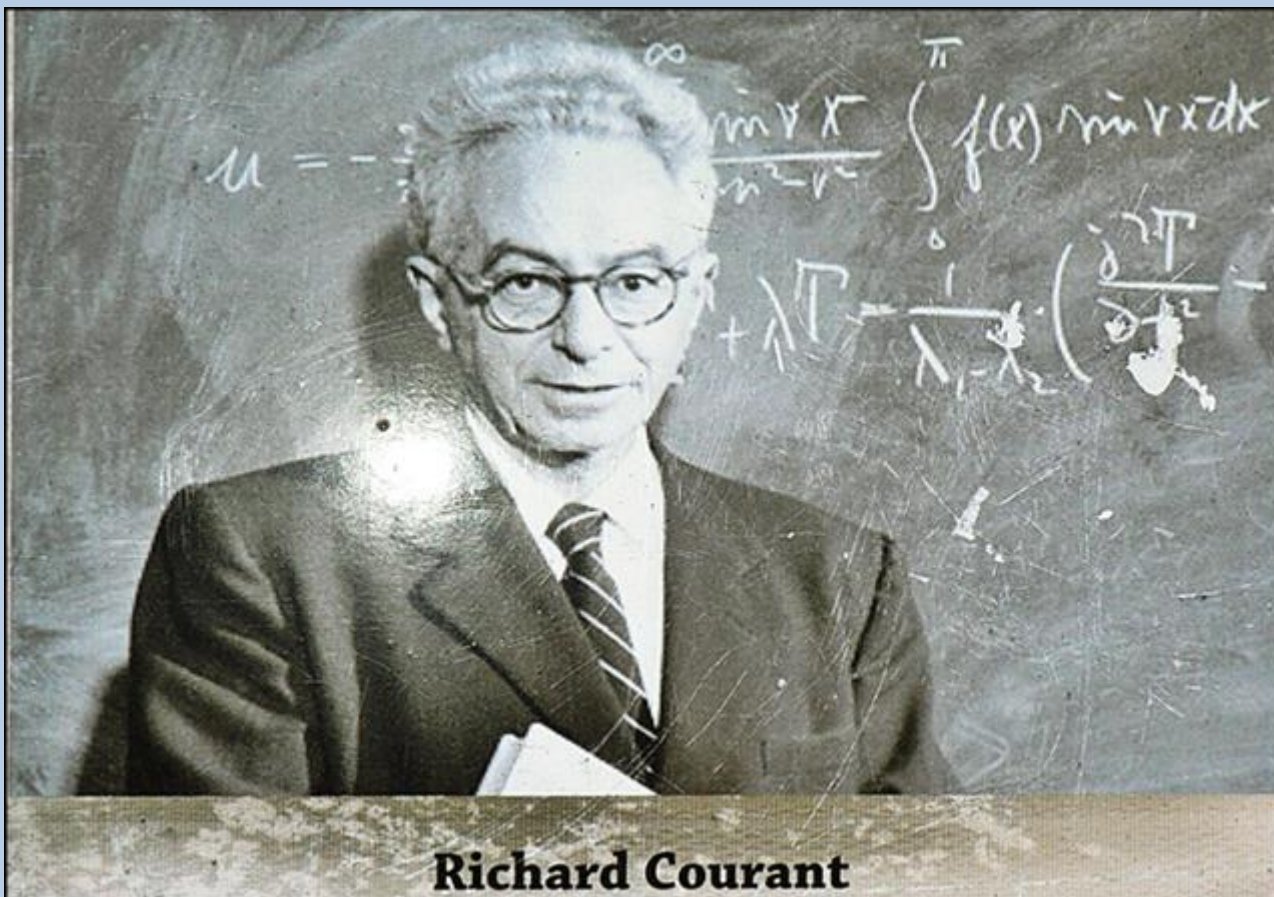

Erna i Edyta

Edyta Stein

Richard Courant

Richard Courant

Słynny matematyk urodził się w Lublińcu 8 stycznia 1888 r. Był synem Siegmunda Couranta, młodszego brata Augusty Courant - matki Edyty Stein. W latach 1904-1906 uczył się we Wrocławiu, mieszkał wtedy właśnie u swojej ciotki Augusty i wychowywał się z Edytą.

Po raz kolejny ich ścieżki życiowe spotkały się w 1913 r., gdy udało mu się zachęcić Edytę do rozpoczęcia studiów w Getyndze.

W Getyndze Richard prowadził działalność naukową z zakresu fizyki atomowej.

Pracę naukową kontynuował w Nowym Jorku, gdzie od podstaw stworzył ośrodek badań matematycznych.

Stopniowo zaangażował się w prace obliczeniowe zlecone przez instytut marynarki wojennej.

Po wojnie zastosował do swoich badań pierwszy na świecie komputer, który był zainstalowany na uniwersytecie nowojorskim.

Zmarł w USA w 1971 r. Jest zaliczany do grona najwybitniejszych matematyków XX wieku.

Cmentarz żydowski w Lublińcu

Gmina Żydowska utworzyła kirkut w 1845 r. Na jego terenie zbudowano budynek parterowy mieszczący: kaplicę, kostnicę, pomieszczenie rytualnych obmywań, mieszkanie dla grabarza. Kirkut otoczono murem z czerwonej cegły z dwoma bramami, istniejącymi do dnia dzisiejszego oraz podzielono na 3 parcele: osobno chowano dzieci, mężczyzn i kobiety.

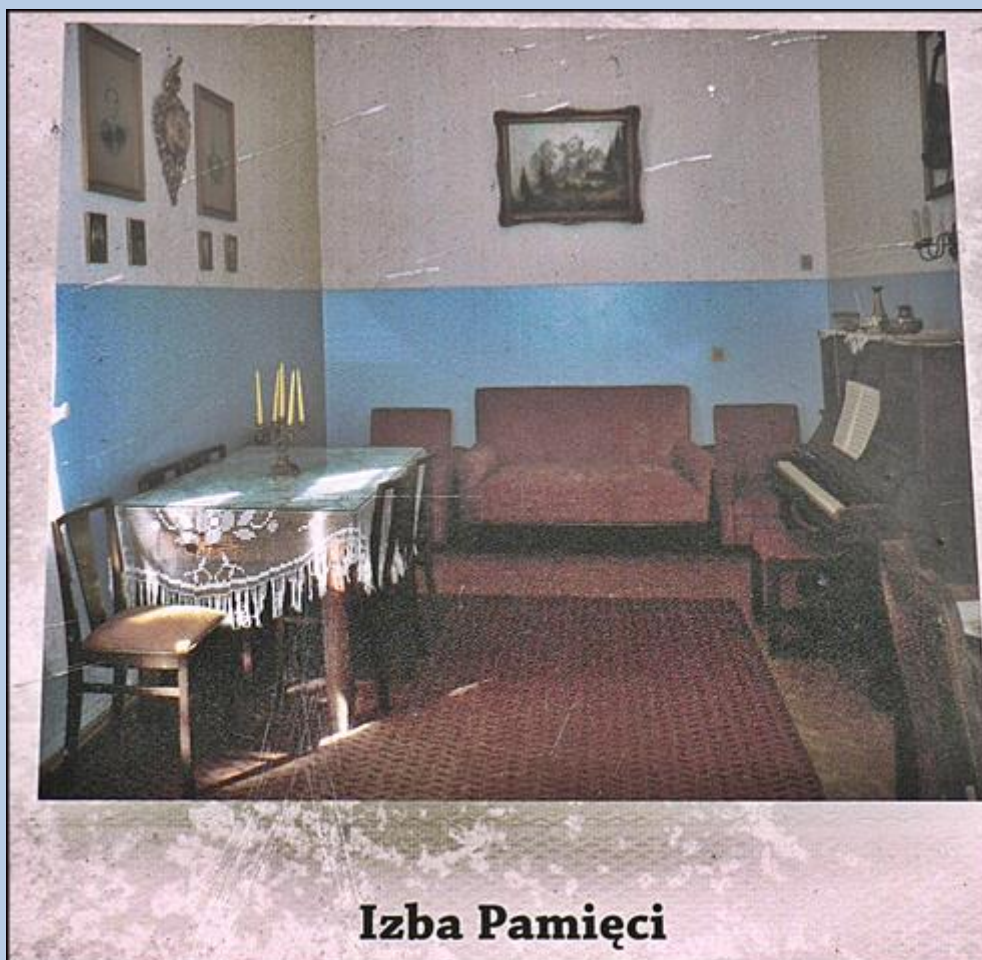
W przeciągu 100 lat istnienia cmentarza pochowano tutaj 1117 zmarłych wyznania mojżeszowego. Wśród nich spoczęli krewni Edyty Stein: babcia Adelajda Courant z d. Burchard (+1883 r.), dziadek Salomon Courant (+1896 r.) oraz jej starsi bracia Ernest (ur. w 1877 r. w Gliwicach, zm. w 1882 r. w Lublińcu) i Ryszard (zm. w 1887 r., żył 7 dni).

Cmentarz żydowski został zamknięty przez Niemców w 1939 r. W 1958 r. cmentarz przejęło państwo, które w 1983 r. przekazało ten bardzo zdewastowany teren w wieczyste użytkowanie Lidze Obrony Kraju, która zmieniła go w ośrodek szkolenia kierowców. Wydzielono jedynie symboliczne miejsce pamięci z grobowcem rodziny Koenigsberger i lapidarium z ocalałych macew.

Po licznych staraniach w 2008 r. władzom samorządowym udało się odzyskać teren i przywrócić kirkutowi należną mu cześć.

Cmentarz Żydowski

zdjęcia: *Jan Nitecki*

zdjęcia w czerwonej obwódce zapożyczono z:
http://www.encyklo.pl/images/2/2e/Lubliniec_Anna2.jpg

Uzupełnienie LP z 4.03.2024

SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Kościół św. Anny w Lublińcu

PL Kościół filialny św. Anny w Lublińcu (orientowany wprost) został w 1653 r. z fundacji Andrzeja Celiarskiego. W latach 1999-2001 rozbudowany i przekonstruowany (z wyciem nowego budowlanego materiału) o cztery metry w kierunku do pierwotnego położenia (bramki orientowany). Świątynia wzniesiona w konstrukcji zrębowej, nakryta dachem wielospadowym, podbitym gontem i zawierająca sześcioboczny wieżyczkę na sygnaturkę z latarnią, z porządkiem blaszanym. Wewnątrz zachowano dawne wyposażenie (ołtarz główny, obraz, rzeźby, kartaż herbowy dotyczący odbudowy kościoła w 1754 r.) pochodzące z XVII i XVIII w. W ołtarzu głównym znajduje się XIII-wieczny obraz św. Anny nauczającej Marię.

GB Filial church of St Anne in Lublińcu, used as an east-west axis, was founded by Andrzej Celiarski and built in 1653. In 1999-2001 it was dismantled and reconstructed using new building material (four metres away from its original location). The temple, erected as a log structure, was covered with a multi-hopped shingled roof and topped with a hexagonal ridge turret with a lantern and sheet metal roofing. Inside, the historical 17th and 18th century fittings (the main altar, paintings, sculptures and a cartouche referring to the reconstruction of the church in 1754) have been preserved. In the main altar, there is a 16th century painting of St Anne teaching Mary.

DE Die Filialkirche der Hl. Anna in Lublińcu (Kubinitz) (orientiert) wurde 1653 dank der Stiftung von Andreas Celiarski errichtet. In den Jahren 1999-2001 wurde die Kirche abgerissen und an einem Ort (rekonstruiert) mit Verwendung neuer Baumaterialien, der vom ursprünglichen Standort vier Meter entfernt ist, (nach orientiert). Die Kirche wurde als Blockbaukonstruktion errichtet und mit einem Dach mit mehreren Dachflächen mit Schindeln bedeckt. Auf dem Dach befindet sich ein sechseckiger, schiefergedeckter Dachreiter mit Laterne. Im Inneren hat sich die ursprüngliche Ausstattung erhalten (über Hauptaltar, Gemälde, Skulpturen, Wappenkartausche, die sich auf den Wiederaufbau der Kirche im Jahre 1754 bezieht), die aus dem 17. und 18. Jh. stammt. Im Hauptaltar befindet sich das Gemälde von Hl. Anna, Maria das Lesen lehrend, aus dem 19. Jh.

Warto zobaczyć / Recommended / Sehenswert

1

Kościół Narodzenia NMP w Gwóźdźkach

2

Kościół Świętej Trójcy w Roztoczynie

3

Świątynia w Sadzime

Muzeum Górnolaski Park Etnograficzny w Chorzowie

sad.slaskie.travel

Śląskie.

zdjęcia: LP

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)